

Belgium
partner in development

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU

TERM OF REFERENCE (TOR)

Tuyển tư vấn trong nước xây dựng Bộ tài liệu hướng dẫn thực thi pháp luật lao động và đào tạo TOT đối với doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất, chế biến tôm và gạo xuất khẩu

Recruiting a national consultant to develop a guideline/ manual on labor law compliance and conduct TOT training for exporting enterprises in the shrimp and rice value chain

I. Giới thiệu chung:

Trong nhiều năm qua, ngành tôm đóng vai trò quan trọng trong xuất khẩu thủy sản Việt Nam ra thế giới. Hàng năm ngành tôm đóng góp khoảng 40-45% tổng giá trị xuất khẩu thủy sản. Từ khi tham gia các Hiệp định tự do thế hệ mới (FTA), với các ưu đãi về thuế quan, chất lượng sản phẩm ưu việt, khả năng cung ứng và trình độ chế biến hàng giá trị gia tăng, Việt Nam đã trở thành quốc gia cung cấp tôm đứng thứ hai trên thế giới với giá trị xuất khẩu chiếm 13-14% tổng giá trị xuất khẩu tôm của toàn thế giới (GSO, 2023). Mặt hàng gạo, một trong những thế mạnh của Việt Nam, cũng rộng cửa vào thị trường Liên minh châu Âu (EU) nhờ FTA Việt Nam-EU (EVFTA), có hiệu lực từ tháng 8/2020. Việc EU đưa thuế suất về 0% sau 3 - 5 năm thực thi Hiệp định mở ra cơ hội để gạo Việt Nam có thể cạnh tranh với các nước khác khi xuất khẩu vào thị trường liên minh. Hiện, Việt Nam đã vươn lên vị trí thứ 8 trong số các thị trường ngoại khối cung cấp gạo cho EU. Hàng năm, lượng lúa gạo của Việt Nam xuất khẩu chiếm khoảng 15% tổng lượng lúa gạo xuất khẩu trên thế giới. Năm 2023, Việt Nam xuất khẩu khoảng hơn 8 triệu tấn lúa gạo, đứng vị trí thứ 3 về xuất khẩu lúa gạo, mang về 4,6 tỷ USD (WB, 2023).

Các doanh nghiệp thuộc chuỗi sản xuất tôm và gạo xuất khẩu đã mang lại nguồn ngoại tệ lớn, đóng góp cho sự tăng trưởng mạnh mẽ cho nền kinh tế Việt Nam. Về mặt xã hội, cũng đã tạo thêm nhiều việc làm cho lao động tại các địa phương, góp phần giảm nghèo, nâng cao đời sống cho người lao động. Tuy nhiên, đặc thù lực lượng lao động trong các doanh nghiệp thuộc chuỗi sản xuất tôm và gạo xuất khẩu là lao động phổ thông và lao động nữ chiếm tỷ trọng lớn do hoạt động sản xuất chủ yếu là các công việc sơ chế đơn giản, thủ công. Đặc thù về lao động và môi trường sản xuất cũng đặt ra những thách thức cho doanh nghiệp trong việc đáp ứng các tiêu chuẩn về lao động trong các Hiệp định FTA, cụ thể hơn là Bộ Luật lao động 2019.

Thực hiện chức năng đại diện để thúc đẩy và bảo vệ quyền lợi hợp pháp, chính đáng của cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam trong các quan hệ trong nước và quốc tế; xúc tiến và hỗ trợ các hoạt động thương mại, đồng thời xây dựng mối quan hệ lao động hài hòa trong các doanh nghiệp, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam – Chi nhánh khu vực TP.HCM (VCCI-HCM) đã triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ, trong đó thực hiện các khóa đào tạo, thí điểm tư vấn trực tiếp tại một

số doanh nghiệp trong 02 chuỗi chế biến tôm và lúa gạo về chính sách lao động và xây dựng một số quy trình, hướng dẫn cơ bản cho doanh nghiệp thực hiện và đã mang lại những kết quả nhất định.

Để các hoạt động hỗ trợ đi vào chiều sâu và chất lượng hơn, đặc biệt là duy trì thực hành tốt ở các doanh nghiệp thí điểm, cũng như nhân rộng đến các doanh nghiệp khác, VCCI-HCM dự kiến xây dựng một bộ tài liệu hướng dẫn thực thi pháp luật lao động áp dụng đối với doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất, chế biến tôm và gạo xuất khẩu. Bộ tài liệu bao gồm các quy trình hướng dẫn xây dựng và thực hiện chính sách về lao động trên cơ sở tuân thủ pháp luật về lao động tại cấp doanh nghiệp đã được chuẩn hoá. Bộ tài liệu này cũng sẽ được hoàn thiện thông qua một số khoá đào tạo cho các giảng viên nguồn (TOT) trước khi phổ biến đến các doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất, chế biến tôm và gạo xuất khẩu.

Dự án cần tuyển **một chuyên gia tư vấn trong nước để xây dựng một bộ tài liệu hướng dẫn thực thi pháp luật lao động áp dụng đối với doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất, chế biến tôm và gạo xuất khẩu và tham gia giảng dạy chính các khoá đào tạo TOT cho nhóm nông cốt.** Chuyên gia tư vấn sẽ hợp tác chặt chẽ với các thành viên của VCCI-HCM và các đối tác trong Dự án “*Cải thiện khả năng tiếp cận thị trường quốc tế của Doanh nghiệp tôm và lúa thông qua nâng cao kỹ năng làm việc và an toàn vệ sinh lao động tại Doanh nghiệp*” để thực hiện nhiệm vụ.

II. Mục tiêu:

Mục tiêu chung của nhiệm vụ xây dựng bộ tài liệu hướng dẫn là cung cấp cho các doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất và chế biến tôm, gạo xuất khẩu một công cụ cụ thể, chi tiết để hỗ trợ họ trong việc xây dựng, ban hành và thực hiện các chính sách lao động. Bộ tài liệu sẽ đảm bảo rằng các doanh nghiệp thực hiện đúng quy định của pháp luật lao động hiện hành, đặc biệt trong các lĩnh vực liên quan đến an toàn vệ sinh lao động, quyền lợi người lao động và các quy định pháp lý bắt buộc khác, nhằm nâng cao năng lực tuân thủ pháp luật của các doanh nghiệp trong chuỗi giá trị.

Mục tiêu cụ thể:

- Soạn thảo và hoàn thiện bộ tài liệu hướng dẫn các doanh nghiệp (với tư cách là Người sử dụng lao động – NSDLĐ) xây dựng, ban hành và thực hiện chính sách lao động trên cơ sở tuân thủ các quy định của pháp luật về lao động trong phạm vi doanh nghiệp.
- Nhóm nông cốt được tập huấn để trở thành giảng viên nguồn, có khả năng tiếp thu và truyền đạt các kiến thức trong bộ tài liệu hướng dẫn đến các doanh nghiệp khác trong chuỗi giá trị.
- Thông qua việc áp dụng tài liệu hướng dẫn này, doanh nghiệp có thể tự xem xét, tự điều chỉnh hành vi, cải thiện tình hình tuân thủ pháp luật lao động của doanh nghiệp.

III. Phạm vi và nội dung công việc

1. Phạm vi

Bộ công cụ hướng dẫn doanh nghiệp sẽ được áp dụng cho doanh nghiệp sản xuất, chế biến để xuất khẩu trong 02 chuỗi tôm và gạo tại 06 tỉnh thực hiện dự án : TP.HCM , Cần Thơ, An Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu và Cà Mau.

2. Các sản phẩm chủ yếu và nội dung công việc

Chuyên gia tư vấn được kỳ vọng sẽ xây dựng kế hoạch, phối hợp cùng với các cán bộ của VCCI và các đối tác liên quan thu thập tài liệu, tư liệu, đề xuất nội dung, soạn thảo và **hoàn thiện** bộ tài liệu hướng dẫn các doanh nghiệp (với tư cách là NSDLĐ) xây dựng, ban hành và thực hiện chính sách lao động trên cơ sở tuân thủ các quy định của pháp luật về lao động trong phạm vi doanh nghiệp.

Chuyên gia tư vấn sẽ chịu trách nhiệm thực hiện các công việc sau:

2.1. Xây dựng bộ tài liệu

- Phối hợp cùng VCCI-HCM lên kế hoạch soạn thảo và biên soạn Bộ tài liệu hướng dẫn Doanh nghiệp trong chuỗi tôm và lúa với 5 chủ đề :
  - (1) Xây dựng (và ban hành) Nội quy lao động ;
  - (2) Quy định thời giờ làm việc , thời giờ nghỉ ngơi;
  - (3) Xây dựng (và ban hành) chính sách liên quan đến Tiền lương, thưởng, phúc lợi;
  - (4) Quy trình tuyển dụng lao động;
  - (5) Xây dựng (và ban hành) chính sách dành cho lao động nữ .
- Chủ động thực hiện công việc viết Bộ công cụ với sự hỗ trợ của VCCI-HCM
- Tham vấn các chuyên gia trong ngành, doanh nghiệp, hiệp hội doanh nghiệp về tài liệu hướng dẫn và hoàn thiện sau khi có ý kiến đóng góp từ các bên.

2.2. Đào tạo TOT

- Xây dựng chương trình, tài liệu giảng dạy, đề xuất nội dung tham vấn
- Phối hợp với VCCI trong xây dựng kế hoạch, lựa chọn học viên (giảng viên nguồn), tổ chức khoá học
- Đào tạo (với tư cách là giảng viên chính) cho đội ngũ giáo viên nguồn (TOT)
- Phối hợp đánh giá khoá học
- Tổng hợp ý kiến, hoàn thiện bộ tài liệu đào tạo.

2.3. Bộ tài liệu rút gọn với 05 chủ đề để xây dựng infographic

Phối hợp với VCCI-HCM điều chỉnh các nội dung infographic cho bộ tài liệu hướng dẫn.

IV. Kết quả mong đợi

- Bộ tài liệu với hướng dẫn cho doanh nghiệp trong chuỗi tôm và lúa với 05 chủ đề chính: Quy trình xây dựng Nội quy lao động chuẩn; Cách xác định thời giờ làm việc, thời giờ nghỉ ngơi; Các chính sách liên quan đến Tiền lương; Quy trình tuyển dụng; Xây dựng các chính sách dành cho lao động nữ. Bộ tài liệu được xây dựng dựa trên các tham vấn chuyên gia và doanh nghiệp, đảm bảo tính chính xác và phù hợp.
- Bộ tài liệu đào tạo TOT (trình bày trên powerpoint) với 05 chủ đề trên.
- Dự kiến có 20-30 giảng viên/chuyên gia nguồn được đào tạo (khóa TOT) về bộ tài liệu hướng dẫn, đảm bảo đội ngũ giảng viên TOT nắm vững kiến thức và có đủ kỹ năng để phổ biến và triển khai tài liệu tại các doanh nghiệp.
- Bộ tài liệu rút gọn với 05 chủ đề để xây dựng infographic nhằm truyền đạt thông tin hiệu quả và dễ hiểu cho các doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất và chế biến tôm và gạo.

V. Kế hoạch triển khai

Thời gian triển khai: 6 tháng – dự kiến tháng 11/2024 đến tháng 4/2025.

VI. Yêu cầu đối với chuyên gia

Chuyên gia thực hiện hoạt động được nêu trong TOR này cần đáp ứng các tiêu chí sau:

- Trình độ Thạc sỹ trở lên thuộc các chuyên ngành có liên quan: kinh tế, hành chính, pháp luật lao động, quản trị nhân sự, quan hệ lao động.
- Có ít nhất 10 năm kinh nghiệm trong việc hoạch định chính sách pháp luật lao động ở cấp quốc gia.
- Có ít nhất 10 năm kinh nghiệm trong việc phổ biến chính sách pháp luật và giải đáp các khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp trong việc thực thi chính sách pháp luật.
- Có ít nhất 10 năm triển khai các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp bao gồm đào tạo, tư vấn tại doanh nghiệp. Có kinh nghiệm hợp tác, phối hợp cùng VCCI-HCM trong các hoạt động đào tạo, tư vấn doanh nghiệp là một lợi thế.
- Có hiểu biết và kinh nghiệm thực hiện các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp theo nguyên tắc kinh doanh bao trùm, đặc biệt trong việc thúc đẩy sự tham gia của các nhóm yếu thế (như phụ nữ, người lao động nữ) trong chuỗi giá trị.
- Có hiểu biết và kinh nghiệm triển khai các sáng kiến kinh doanh bao trùm nhằm đảm bảo lợi ích và cơ hội phát triển cho tất cả các thành phần tham gia, đặc biệt chú trọng đến việc cải thiện điều kiện làm việc/ an toàn vệ sinh lao động cho lao động nữ/ bình đẳng giới.
- Sử dụng thành thạo các phần mềm Office (Word, Excel, PowerPoint) để thực hiện các báo cáo, phân tích dữ liệu, và trình bày kết quả.
- Có kỹ năng giao tiếp, thuyết trình và làm việc nhóm tốt, nhằm đảm bảo hiệu quả trong quá trình đánh giá, tư vấn và hỗ trợ doanh nghiệp.
- Có khả năng làm việc độc lập và quản lý thời gian, đảm bảo hoàn thành các nhiệm vụ theo đúng tiến độ đã đề ra.

VII. Nội dung hồ sơ tư vấn :

1. Các chuyên gia có quan tâm đến việc thực hiện đánh giá ban đầu này cần gửi đề xuất qua email đến địa chỉ: **thanh.nguyen@vcci-hcm.org.vn** **trước ngày 10/11/2024.**
2. Hồ sơ bao gồm:
  - + Lý lịch trích ngang (CV) của chuyên gia
  - + Đề xuất kỹ thuật (bao gồm phương pháp, nội dung, kế hoạch dự kiến để hoàn thành nhiệm vụ được đề ra trong TOR, thời gian dự kiến, vai trò - trách nhiệm,...)
  - + Đề xuất chi phí chuyên gia (bao gồm kế hoạch số ngày làm việc, kế hoạch thực hiện chi tiết, phí tư vấn,...)

LƯU Ý: Chúng tôi chỉ thông báo đến những chuyên gia được lựa chọn.